

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 22.6.2020 r.
COM(2020) 254 final

2020/0121 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie zawarcia umowy zmieniającej Umowę przejściową o partnerstwie między
Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej, w celu
uwzględnienia przystąpienia Niezależnego Państwa Samoa oraz przyszłych przystąpień
innych wyspiarskich państw Pacyfiku**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Przyczyny i cele wniosku

Załączony wniosek dotyczący decyzji Rady stanowi instrument prawny umożliwiający zawarcie umowy zmieniającej Umowę przejściową o partnerstwie między Unią Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej, zgodnie z art. 218 ust. 6 TFUE.

W dniu 12 czerwca 2002 r. Rada upoważniła Komisję do otwarcia negocjacji w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym z państwami AKP.

W dniu 30 lipca 2009 r. Unia podpisała Umowę przejściową o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej (zwaną dalej „umową”), która ustanawia ramy umowy o partnerstwie gospodarczym¹. Umowa ta ma na celu:

- a) umożliwienie państwom Pacyfiku korzystania z ulepszanego dostępu do rynku oferowanego przez UE;
- b) wspieranie zrównoważonego rozwoju i stopniowej integracji państw Pacyfiku z gospodarką światową;
- c) ustanowienie strefy wolnego handlu między stronami, w oparciu o wspólny interes, poprzez stopniową liberalizację handlu w sposób zgodny z obowiązującymi zasadami WTO oraz zasadą asymetrii, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb i ograniczeń zdolności państw Pacyfiku pod względem poziomu i terminu realizacji zobowiązań;
- d) ustanowienie odpowiednich procedur rozstrzygania sporów; oraz
- e) dokonanie odpowiednich ustaleń instytucjonalnych.

Papua-Nowa Gwinea i Republika Fidżi tymczasowo stosują umowę odpowiednio od dnia 20 grudnia 2009 r. i od dnia 28 lipca 2014 r.

W art. 80 umowy przewidziano możliwość przystąpienia innych wysp Pacyfiku do umowy na podstawie oferty dostępu do rynku złożonej zgodnie z art. XXIV GATT 1994. W związku z tym w dniu 21 grudnia 2018 r.² Niezależne Państwo Samoa przystąpiło do umowy i stosuje ją tymczasowo od dnia 31 grudnia 2018 r. Strony rozpoczęły również procedury dotyczące przystąpienia do umowy Wysp Salomona oraz Królestwa Tonga, które wyraziły zainteresowanie przystąpieniem do umowy.

W następstwie przystąpienia Niezależnego Państwa Samoa konieczna jest zmiana umowy w celu uwzględnienia tego państwa jako strony umowy. Wprowadzenie podobnych zmian technicznych do umowy będzie niezbędne za każdym razem, gdy przystąpi do niej kolejne wyspiarskie państwo Pacyfiku.

1.2 Komitet UPG ds. Handlu

W art. 68 umowy ustanowiono Komitet ds. Handlu składający się z przedstawicieli stron (UE i państw Pacyfiku).

¹ Decyzja Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie podpisania i tymczasowego stosowania Umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej (Dz.U. L 272 z 16.10.2009, s. 1).

² Dz.U. L 333 z 28.12.2018, s. 1.

Komitet ds. Handlu zajmuje się wszystkimi kwestiami niezbędnymi do wykonania umowy. Wykonując swoje funkcje, Komitet ds. Handlu może:

- a) ustanawiać i nadzorować wszelkiego rodzaju komitety lub organy specjalne niezbędne do wykonania umowy;
- b) zbierać się w dowolnym terminie uzgodnionym przez strony;
- c) rozważać wszelkie kwestie w ramach umowy i podejmować właściwe działania celem wypełnienia swoich funkcji; oraz
- d) podejmować decyzje oraz przedstawiać zalecenia w przypadkach określonych w umowie.

Art. 78 (klauzula przeglądowa) stanowi, że Komitet ds. Handlu może poddać przeglądowi umowę, jej wykonanie, stosowanie oraz skuteczność oraz może przedstawić stronom odpowiednie zalecenia w celu jej zmiany.

Wyniki prac szóstego i siódmego posiedzenia Komitetu ds. Handlu

W dniu 24 października 2018 r. strony umowy (UE, Papua-Nowa Gwinea, Fidżi) oraz, w charakterze obserwatorów, Niezależne Państwo Samoa, Wyspy Salomona i Tonga, wymieniły poglądy na temat **zakresu i procedury** wprowadzania zmian technicznych do umowy, które są konieczne w następstwie przystąpienia nowego państwa.

Strony ustaliły, że **zakres** zmian ograniczy się do umieszczenia w wykazie przystępującego państwa Pacyfiku jako strony umowy oraz dodania jego oferty dostępu do rynku do załącznika II umowy (cła na produkty pochodzące ze strony UE). Jeżeli chodzi o **procedurę**, strony zauważyły, że obecnie Komitet ds. Handlu nie ma uprawnień do wprowadzania takich zmian (podstawa prawna przewidziana w umowie jest niewystarczająca). Strony wymieniły poglądy na temat następujących trzech wariantów proceduralnych.

Wariant 1 – uznanie, że zmiany te zostały w sposób domyślny wprowadzone do umowy w związku z przystąpieniem nowego państwa (art. 80); w tej sytuacji nie byłoby potrzeby osobnego wprowadzenia tych zmian w drodze szczególnej procedury.

Wariant 2 – Komitet ds. Handlu mógłby wydać oświadczenie o tym, jak należy odczytywać umowę po przystąpieniu nowego państwa, w odniesieniu do niezbędnych zmian technicznych. Art. 68 ust. 4 lit. c) umowy stanowi podstawę prawną takiego oświadczenia.

Wariant 3 – strony mogłyby zmienić art. 80 umowy w celu przyznania Komitetowi ds. Handlu uprawnień do przyjmowania niezbędnych decyzji w związku z przystąpieniem nowego państwa.

Komitet ds. Handlu zdecydował, że wariant 3 zapewni pewność prawa, i zobowiązał się zalecić stronom wprowadzenie odpowiednich zmian w art. 80. W następstwie swojego siódmego posiedzenia, które miało miejsce w dniach 3–4 października 2019 r., Komitet ds. Handlu przyjął w tym celu zalecenie, zgodne ze stanowiskiem, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii (decyzja Rady (UE) 2019/1707 z dnia 17 czerwca 2019 r., Dz.U. L 260 z 11.10.2019, s. 45).

1.3. Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Niniejszy wniosek wykonuje postanowienia Umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami

członkowskimi, z drugiej strony („umowa o partnerstwie AKP–UE” lub „umowa z Kotonu”),³ która stanowi podstawę prawną umowy przejściowej o partnerstwie.

Przystąpienie innych państw Pacyfiku do umowy wzmacnia ramy prawne stosunków handlowych UE z krajami partnerskimi, ułatwia wzajemną wymianę handlową, a także integrację z globalną gospodarką. Włącza ono również te państwa do systemu wspólnych zasad i instytucji ustanowionych na mocy tej umowy.

1.4. Spójność z innymi politykami Unii

Umowa jest umową handlową ukierunkowaną na rozwój, która rozszerza na nowo przystępujące państwa asymetryczny dostęp do rynku i umożliwia im ochronę wrażliwych sektorów przed liberalizacją, a jednocześnie zapewnia szereg gwarancji i klauzulę ochrony nowych gałęzi przemysłu. Zawiera również postanowienia dotyczące reguł pochodzenia ułatwiające wywóz z tych państw do UE. Umowa zawiera ponadto postanowienia dotyczące zrównoważonego rozwoju (art. 3), zgodnie z którymi strony potwierdzają, że cel zrównoważonego rozwoju stanowi integralną część tej umowy, spójnie z nadrzędnymi celami i zasadami określonymi w umowie z Kotonu, w szczególności z ogólnym zobowiązaniem do ograniczenia i ostatecznego wyeliminowania ubóstwa w sposób spójny z celami zrównoważonego rozwoju. Postanowienia te przyczyniają się do osiągnięcia celu spójności polityki na rzecz rozwoju oraz są zgodne z art. 208 ust. 2 TFUE.

2. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

2.1. Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszej decyzji Rady stanowi Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy, w związku z art. 218 ust. 6 lit. a) pkt (v).

2.2. Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Zgodnie z art. 3 TFUE wspólną politykę handlową określono jako wyłączną kompetencję Unii.

2.3. Proporcjonalność

Niniejszy wniosek jest niezbędny w celu wykonania międzynarodowych zobowiązań Unii określonych w umowie o partnerstwie AKP–UE, w szczególności w celu zawarcia nowych porozumień handlowych zgodnych z zasadami WTO, które stopniowo usuwają bariery w handlu między stronami oraz zacieśniają współpracę z państwami Pacyfiku we wszystkich obszarach istotnych dla handlu.

2.4. Wybór instrumentu

Nie istnieje żaden inny instrument prawny, który mógłby posłużyć do osiągnięcia celu wyrażonego w niniejszym wniosku.

³ Dz.U. L 287 z 4.11.2010, s. 3. Umowa zmieniona umową podpisaną w Luksemburgu w dniu 25 czerwca 2005 r. (Dz.U. L 209 z 11.8.2005, s. 27) oraz umową podpisaną w Wagadugu w dniu 22 czerwca 2010 r. (Dz.U. L 287 z 4.11.2010, s. 3).

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

3.1. Ocena skutków

W latach 2003–2007 przeprowadzono ocenę wpływu na zrównoważony rozwój (SIA) dotyczącą umów o partnerstwie gospodarczym AKP–UE. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia w odniesieniu do tego projektu została opublikowana przez Komisję Europejską w 2002 r. w ramach zaproszenia do składania ofert. W wyniku tego zaproszenia do składania ofert pięcioletnią umowę ramową przyznano w sierpniu 2002 r. przedsiębiorstwu PwC France. Wstępną wersję ostatecznego sprawozdania z oceny SIA przedstawiono zainteresowanym stronom w Europie w ramach unijnego dialogu na temat społeczeństwa obywatelskiego zorganizowanego przez Komisję Europejską w dniu 23 marca 2007 r. w Brukseli.

3.2. Sprawność regulacyjna i uproszczenie

Zatwierdzenie zmiany umowy nie jest przedmiotem procedur programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT), nie wiąże się z żadnymi kosztami dla unijnych MŚP ani nie prowadzi do powstania kwestii związanych z otoczeniem cyfrowym.

3.3. Prawa podstawowe

Wniosek nie ma skutków dla ochrony praw podstawowych w Unii.

4. WPLYW NA BUDŻET

Decyzja będąca przedmiotem wniosku nie ma wpływu na budżet.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

5.1. Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

Przepisy art. 1 i 2 wniosku zezwalają na przyjęcie, w imieniu Unii, zmian do umowy wymienionych w załączniku do niniejszej decyzji oraz na powiadomienie o nich.

W art. 3 określono, że przyjmowania zmian do umowy nie można interpretować jako przyznającego prawa lub nakładającego obowiązki, na które można bezpośrednio powoływać się w sądach lub trybunałach Unii Europejskiej lub państw członkowskich.

W art. 4 określono datę wejścia w życie decyzji.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia umowy zmieniającej Umowę przejściową o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej, w celu uwzględnienia przystąpienia Niezależnego Państwa Samoa oraz przyszłych przystąpień innych wyspiarskich państw Pacyfiku

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy, w związku z art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (v),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 12 czerwca 2002 r. Rada upoważniła Komisję do podjęcia negocjacji w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym z grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku¹.
- (2) Umowa przejściowa o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej² („umowa”), która ustanawia ramy umowy o partnerstwie gospodarczym, podpisana w Londynie w dniu 30 lipca 2009 r., jest tymczasowo stosowana przez Papuę-Nową Gwineę i Republikę Fidżi odpowiednio od dnia 20 grudnia 2009 r. i dnia 28 lipca 2014 r.
- (3) W art. 80 umowy zawarto postanowienia dotyczące przystąpienia innych państw Pacyfiku. Decyzją (UE) 2018/1908 z dnia 6 grudnia 2018 r.³ Rada zatwierdziła przystąpienie Niezależnego Państwa Samoa do umowy. W dniu 21 grudnia 2018 r. Niezależne Państwo Samoa przystąpiło do umowy i stosuje ją tymczasowo od dnia 31 grudnia 2018 r.
- (4) Mając na uwadze zapewnienie pewności prawa, w następstwie przystąpienia Niezależnego Państwa Samoa konieczna jest zmiana umowy w celu uwzględnienia tego państwa jako strony umowy. Wprowadzenie podobnych zmian technicznych do umowy będzie niezbędne za każdym razem, gdy przystąpi do niej kolejne wyspiarskie państwo Pacyfiku.
- (5) W art. 68 umowy ustanowiono Komitet ds. Handlu, który zajmuje się wszystkimi kwestiami niezbędnymi do wykonania umowy. Należy upoważnić Komitet ds. Handlu do podejmowania decyzji w sprawie wszelkich technicznych zmian do umowy, które

¹ Dyrektywy Rady dotyczące negocjacji umów o partnerstwie gospodarczym z państwami i regionami AKP (9930/02 (DG E II) HH/sg).

² Dz.U. L 272 z 16.10.2009, s. 2.

³ Dz.U. L 333 z 28.12.2018, s. 1.

mogą okazać się konieczne w związku z przystąpieniem innych wyspiarskich państw Pacyfiku.

(6) Należy zatem odpowiednio zmienić treść umowy,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Umowa zmieniająca Umowę przejściową o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej, w celu uwzględnienia przystąpienia Niezależnego Państwa Samoa oraz przyszłych przystąpień innych wyspiarskich państw Pacyfiku, zostaje niniejszym zawarta.
2. Tekst umowy zmieniającej dołącza się do niniejszej decyzji jako załącznik 1.

Artykuł 2

Przewodniczący Rady powiadamia strony umowy, w imieniu Unii, o zawarciu przez Unię umowy zmieniającej umowę.

Artykuł 3

Zmiany umowy nie można interpretować jako przyznającej prawa lub nakładającej obowiązki, na które można bezpośrednio powoływać się w sądach lub trybunałach Unii Europejskiej lub państw członkowskich.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*